

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมชลประทาน โทร. 0-2241-0440

ที่ กฉ.บ. ๖๖๖/๒๕๔๘ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘

เรื่อง สรุปข้อตรวจพบ/ข้อสังเกต จากการสอบทานรายงานการควบคุมภายใน

เรียน อรช.

กลุ่มตรวจสอบภายในได้สอบทานรายงานการควบคุมภายใน ตามแนวทางการติดตาม ประเมินผลการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ จากการสอบทานพบข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไข จึงได้สรุปเป็นประเด็นข้อ ตรวจพบ / ข้อสังเกต (ตามรายละเอียดที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้แจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานทราบต่อไป

(นางอรุณี ธนบัตร) ๒๐๒๘

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๖

รักษาราชการแทน ผอ.กตท.

(นายสมชาย ใจดี)

อรช. กตท.

ด้วย อรช.ข. ๑๐ สืบหนา ผอ.กตท. และที่ลงนามโดย

หรือโปรดทราบ.

(นางสุวิมลยา เข็มโสม)

คท.ข.๑๐ ๕-๗ ส.๑ ๒๕๔๘

ดำเนินกรรท.๒๑

(นายสมชาย ใจดี)

๒๕๔๘

(นางสาวอรุณี ใจดี)

คท.ข.๑๐

ออกแบบและพัฒนาระบบโดย ศูนย์สารสนเทศ กรมชลประทาน

๒๕๔๘

สรุปข้อตรวจพบ / ข้อสังเกต

ข้อตรวจพบ / ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>หนังสือรับรองการควบคุมภายในของผู้บริหารระดับส่วนงานย่อย (แบบ ปย.1)</p> <p>- คำขึ้นต้นใช้ข้อความ “เรียน กพง.”</p> <p>- จัดทำรายงานเป็น แบบที่ 1 กรณีไม่พบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญแต่จากการสอบถามรายงานว่า มีปัญหาเรื่องการยืนยันราคาจากตลาดกลาง และผู้ค้าในกรณีประมูลโดยวิธี e – Auction กรณีเช่นนี้หน่วยงานอ้างว่าเป็นสาเหตุจากการคัดเลือกตลาดกลางซึ่งจะส่งผลให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อ จึงได้เสนอกรมฯ เพื่อพิจารณาแก้ไข</p> <p>- ไม่ได้จัดส่งเอกสารตามแบบฟอร์ม หนังสือรับรองการควบคุมภายในของผู้บริหารระดับส่วนงานย่อย (แบบ ปย. 1) แต่ส่งเอกสารตามแบบฟอร์มหนังสือรับรองการควบคุมภายในของเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส (แบบ ปย.1 – ร) แทน และไม่มีผู้ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าว เพียงแต่วางเล็บ ชื่อ – สกุล ตัวบรรจง และตำแหน่งไว้เท่านั้น</p>	<p>- เอกสารดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อเสนอผู้บริหารสูงสุดของส่วนราชการ จึงควรนำเสนอต่ออธิบดีกรมชลประทาน กพง.เป็นเพียงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้สอบทานรายงานการควบคุมภายในแทนเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส ที่ได้รับแต่งตั้งจากกรมฯ</p> <p>- ควรจัดทำรายงานเป็น แบบที่ 2 กรณีพบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญเพราะเกี่ยวข้องกับระเบียบ ข้อบังคับ และมีความเสี่ยงต่อการเกิดข้อผิดพลาด</p> <p>- แบบ ปย. 1 – ร ถ้าจัดทำขอให้เป็นเอกสารภายในของหน่วยงาน และผู้สอบทานควรเป็นเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส ที่ได้รับแต่งตั้ง มิใช่เป็นบุคคลนอกเกี่ยวกับผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน ในกรณีนี้หน่วยงานจะต้องจัดส่งเอกสาร แบบ ปย.1 ซึ่งลงนามโดยผู้อำนวยการ สำนัก / กอง</p>

ชื่อตรวจพบ / ชื่อสิ่งกีด	ข้อเสนอแนะ
<p>- ใช้ฟอร์มการรายงาน ไม่ถูกต้อง ในกรณีที่พบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ ระบบฟอร์มเป็นแบบที่ 1 ที่ถูกต้องควรเป็นแบบที่ 2</p> <p>แผนการปรับปรุงการควบคุมภายในระดับงานย่อย (แบบ ปย.3) ณ วันที่ 30 ก.ย.48</p> <ul style="list-style-type: none"> - บันทึกช่องวงเวลาที่พบจุดอ่อน คือ 29 ก.พ.47 – 30 ก.ย.47 ซึ่งยังไม่สมบูรณ์ควรเพิ่มวงเวลา ณ วันที่ 30 ก.ย. 48 ด้วย สำหรับกรณีที่พบว่ากิจกรรมนั้นๆ ยังคงมีจุดอ่อน / ความเสี่ยงหลงเหลืออยู่ <p>- บันทึกช่องกำหนดเสร็จ ไม่ถูกต้องโดยระบุ 30 ก.ย. 48 ควรเป็น 30 ก.ย. 49</p>	<p>- หนังสือรับรองการควบคุมภายใน ของผู้บริหารระดับส่วนงานย่อย กำหนดแบบฟอร์ม ใ้ 2 รูปแบบด้วยกัน จึงควรเลือกใ้ใช้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการรายงาน คือ</p> <p>แบบที่ 1 กรณีไม่พบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ</p> <p>แบบที่ 2 กรณีพบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ</p> <p>- กิจกรรมดังกล่าว เป็นจุดอ่อนที่พบ ณ 30 ก.ย. 47 เมื่อนำมาติดตามผลการปรับปรุงการควบคุมภายในในงวดถัดมา พบว่าสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามกำหนด แต่จากการประเมินการควบคุมภายในระหว่างปี ยังมีความเสี่ยงที่ยังต้องปรับปรุงต่อไป แต่เป็นความเสี่ยงในระดับต่ำ ดังนั้นวงเวลาที่พบจุดอ่อนเมื่อระบุวงจก่อนแล้วต้องระบุเวลาที่พบใหม่ด้วย คือ 30 ก.ย. 48</p> <p>- จุดอ่อนที่พบในงวดปัจจุบัน เมื่อนำมาวางแผนปรับปรุงการควบคุมภายในแล้ว จะต้องติดตามและรายงานผลในงวดถัดไป ดังนั้นกำหนดแล้วเสร็จควรเป็น 30 ก.ย. 49</p>

ชื่อตรวจพบ / ชื่อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>การรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบติดตาม – ปอ.3)</p> <p>- มีการติดตามและรายงานผลครบถ้วนทุกกิจกรรม แต่มีข้อสังเกตคือ มีการเพิ่มจุดอ่อน / ความเสี่ยง และเพิ่มการปรับปรุง จาก ปอ.3 งวดก่อน พร้อมทั้งสรุปข้อคิดเห็นว่ายังไม่ได้รับความร่วมมือจากบางหน่วยงาน</p>	<p>- เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในจากงวดก่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีให้มีข้อความตกหล่นหรือผิดเพี้ยนจากวัตถุประสงค์เดิมการจัดทำแบบติดตาม – ปอ.3 ควรคัดลอกข้อมูล (Copy file) ช่อง (1) – (5) จากแบบ ปอ.3 มารายงาน</p> <p>- กรณีที่พบจุดอ่อน / ความเสี่ยง นอกเหนือจากที่จัดทำรายงานไว้แล้วในกิจกรรมเดิมนั้นๆ ควรนำมาประเมินการควบคุมระหว่างปีในแบบ ปม. ก่อนแล้วจึงยกไปวางแผนปรับปรุงควบคุมภายใน ณ งวดปัจจุบัน โดยระบุวงเวลาที่พบจุดอ่อน คือ 30 ก.ย. 48 มิให้นำไปเพิ่มเติมในแบบติดตาม ปอ.3 ของงวดก่อน</p> <p>- การปฏิบัติเช่นนี้ เป็นเหตุให้เกิดความสับสนที่วางแผนปรับปรุงไว้ในงวดก่อน ไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขและไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมได้</p> <p>- ควรจัดทำเป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามคำแนะนำการจัดทำรายงานตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 โดยระบุสัญลักษณ์เป็นรูป </p>

ชื่อตรวจพบ / ชื่อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>- มีกิจกรรมที่เพิ่มเติมจาก ปอ.3 งวดก่อน</p> <p>- นำวัตถุประสงค์การควบคุมซึ่งเป็นของหน่วยงานอื่นมารายงานในรูปแบบติดตาม ปอ.3 ของตนเอง</p> <p>แผนการปรับปรุงการควบคุมภายในระดับองค์กร (แบบ ปอ.3) ณ วันที่ 30 ก.ย. 48</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำวัตถุประสงค์ของการควบคุม จากแบบ ปอ. 3 งวดก่อน ซึ่งกำหนดผู้รับผิดชอบโดย กรมฯ แต่ไม่ได้รับรายงานที่เกี่ยวข้องมาวางแผนปรับปรุงในงวดใหม่ โดยไม่ส่งรายงานผลและติดตามการปฏิบัติงานตามแผนในแบบติดตาม ปอ.3 งวดก่อน - ชื่องวดเวลาที่พบจุดอ่อน ระบุ 30 มิ.ย. 47 ซึ่งยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ ควรระบุช่วงเวลา 30 ก.ย. 48 เพิ่มเติมด้วย 	<p>- เมื่อพบกิจกรรมที่มีจุดอ่อน / ความเสี่ยง ระหว่างงวด ขอให้ผู้นำไปประเมินผลการควบคุมภายในก่อน แล้วจึงยกไปจัดทำแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน มิใช่นำไปเพิ่มเติมในแบบติดตาม ปอ. 3 เพราะอาจทำให้เกิดความสับสนในข้อมูล</p> <p>- การรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนปรับปรุงการควบคุมภายในระดับองค์กร ควรยกมารายงานเฉพาะหัวข้อที่ได้รับมอบหมายจากกรมฯ เท่านั้น</p> <p>- ถ้ากิจกรรมควบคุมข้อนี้ อยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงาน ควรมีการรายงานผลและการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนก่อน เมื่อประเมินแล้วพบว่ายังมีความเสี่ยงหลงเหลืออยู่ จึงนำมาวางแผนปรับปรุงการควบคุมภายในในงวดสิ้นสุด 30 ก.ย. 48 และระบุช่วงเวลาที่ยังพบจุดอ่อนเพิ่มเติมจากเดิม คือ 30 ก.ย. 48</p>

ข้อตรวจพบ / ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>- ช่องกำหนดเสร็จ ระบุกำหนดเวลาไม่ชัด</p> <p>- บางหน่วยงานได้นำกิจกรรมต่างๆ จาก ปอ.3 (ชุดที่ กพง.สรูป) ที่ กรมฯ มอบหมายให้รับผิดชอบ มาจัดทำใหม่ แต่ยกข้อความมาไม่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการควบคุม</p> <p>- แบบ ปอ.3 ที่จัดทำใหม่ ระบุช่วงเวลาไม่ถูกต้องไม่ได้รับปฏิบัติตามเอกสารต้นฉบับ แต่เปลี่ยนแปลงในบางกิจกรรม เป็น 30 ก.ย. 48</p> <p>- เพิ่มเติมกิจกรรมที่พบจุดอ่อนในวงจใหม่ ลงใน ปอ.3 ณ 30 ก.ย.47</p>	<p>- สมควรกำหนดเวลาแล้วเสร็จให้ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพในการติดตามงานส่วนสถานการณ์การขอใบรายงานตามความเป็นจริงกรณีคาดว่าไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในงวดถัดไปหรือมีระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี ควรแจ้งกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติหรือปรับปรุงโดยมีกำหนดเวลากำกับไว้ เพื่อให้ทราบว่าจะดำเนินการอะไร กำหนดเวลาแล้วเสร็จเมื่อใด เพื่อประโยชน์ในการประเมินผล</p> <p>- การคัดลอกใหม่ควรถูกต้องครบถ้วนทุกรายการ</p> <p>- ควรเป็นสิ้นงวด 30 ก.ย. 47</p> <p>- ควรไปอยู่ ปอ.3 งวด 30 ก.ย. 48</p>

ชื่อตรวจพบ / ชื่อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>แบบประเมินการควบคุมภายใน (แบบ ปม.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - บันทึกช่องระดับความเสี่ยง เป็นหมายเลข 1 - ระดับความเสี่ยง ระบุ อยู่ในวิสัยที่ควบคุมได้ในบางกิจกรรม <p>- วัตถุประสงค์ของการควบคุมบางกิจกรรม ที่ประเมินระดับความเสี่ยงระดับสูง และปานกลาง แต่ไม่ได้นำไปจัดทำแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บางหน่วยงานยังระบุวัตถุประสงค์ด้านการควบคุมไม่ครบถ้วน เช่น กรณีการจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ คำสั่ง ความคุ้มค่า ความโปร่งใส ซึ่งเกี่ยวข้องกับ OFC แต่ระบุเพียงด้าน O และ F 	<p>- ควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามคำแนะนำการจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 โดย แบ่งระดับความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ</p> <p>- เมื่อประเมินการควบคุมภายในแล้วพบว่ายังมีความเสี่ยง / จุดอ่อน ควรนำกิจกรรมนั้นๆ ไปวางแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน เพื่อจำกัดจุดอ่อนให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในแต่ละกิจกรรมควบคุม สามารถระบุความเสี่ยงและสาเหตุที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการควบคุมด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านแล้วแต่กรณี คือ <p>ด้านการดำเนินงาน (Operation) = O</p> <p>ด้านความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลรายงาน (Financial Reporting) = F</p> <p>ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance) = C</p>

ชื่อตรวจพบ / ชื่อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>- การระบุความถี่ซึ่งมีอยู่ จุดอ่อน และสาเหตุ รวมถึงการปรับปรุง การควบคุม ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการประเมิน</p>	<p>- เพื่อให้การควบคุมภายในบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ ควรทำความเข้าใจกับหัวข้อวัตถุประสงค์ขององค์การควบคุมให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถระบุจุดอ่อน / ความเสี่ยง ได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งจะเป็แนวทางให้มีการวางแผนปรับปรุงการควบคุมได้อย่างสอดคล้อง สัมพันธ์กับกิจกรรมที่ประเมิน</p>